

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2025/009/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор хот

2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат
Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn
Аудитын менежер М.Алтантуяа
Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Б.Должмаа
Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
Аудитын гол асуудал	3
1. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	8
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан (мянган төгрөгөөр)	8
2.2.Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан (мянган төгрөгөөр)	9
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (мянган төгрөгөөр).....	11
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (мянган төгрөгөөр).....	13
Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)	13
Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)	14
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	15
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	16
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	16
3.4.2 Авлага	17
3.4.3 Бараа материал.....	17
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө.....	18
3.4.5 Өр төлбөр.....	18
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо	19
3.4.7 Орлогын данс.....	19
3.4.8 Зардлын данс.....	20
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	20
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	22
4.1. Ерөнхий зүйл.....	22
4.2 Материаллаг байдал.....	23
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	23
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	23
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.7 Аудитын гол асуудал.....	24
Аудитын илрүүлэлт	Error! Bookmark not defined.
5.1. АЛБАН ШААРДЛАГА	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

ШИНЭЖИНСТ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Л.БАТХУЯГ ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2025.03.25 № 2/11
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

- Өмнөх оны аудитаар өгсөн нягтлан бодох бүртгэлд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс сумын Засаг даргын харьяаны төсвийн шууд захирагчийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрч, зөрчил давтагдсан;

- Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн дүн нь гүйцэтгэлийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын дүнгээс хэтэрсэн бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.37 дахь "төсвийн төвлөрүүлэн захирагч" гэж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас хуваарилсан чиг үүргийн төсвийг төлөвлөх, төсвийн шууд захирагчид хуваарилах, хяналт тавих, хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий

8425020512

этгээдийг”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” заалт болон УСНББОУС 29 Санхүүгийн хэрэглүүр: хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт, НББОУС 39 Санхүүгийн хэрэглүүр: хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт, MNS-6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.4 голч, бодитой байх, санхүүгийн тайланд багтсан мэдээлэл ямар нэгэн нөлөөнд автаагүй байх” болон Нийцсэн бөгөөд зохистой, Иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяаны байгууллагуудад санхүүгийн тайлангийн аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар хийж, сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгч, сумын Иргэдийн Төлөөлөгчийн Хурал, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Хоршоо хөгжүүлэх сангуудыг түүвэрт хамруулан шалгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяаны байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрснээс сумын ИТХ-ын санхүүгийн тайланд 145,675.8 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулан, сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд 263,986.2 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 7,187.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоож, 256,798.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 7 албан шаардлага хүргүүлжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баянхонгор аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсээс Шинэжинст сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны ажлын үр дүн, гүйцэтгэлийн үнэлгээг 84.7 хувиар үнэлсэн, 2024 оны үйл ажиллагааг дүгнээгүй байна.

Шинэжинст сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

1. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ
2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,068,795.8	4,484,455.2
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	624,184.3	2,661,986.4
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	624,184.3	2,661,986.4
31210	Төгрөг	624,184.3	2,661,986.4
31211	Төрийн сангийн харилцах	624,184.3	2,661,986.4
33	АВЛАГА	176,258.3	64,239.2
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.0	100.0
33500	Бусад авлага	9,900.0	0.0
33510	Байгууллагаас авах авлага	9,900.0	0.0
33600	Зээлийн авлага	166,358.3	64,139.2
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	166,358.3	64,139.2
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	166,358.3	64,139.2
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,221,853.2	1,566,028.6
35100	Түүхий эд материал	50,779.7	38,183.1
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,779.7	38,183.1
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	1,026,379.2	1,456,379.2
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	76,327.0	44,200.0
35400	Хангамжийн материал	16,558.7	17,073.7
35410	Бичиг хэргийн материал	3,878.3	3,878.3
35420	Аж ахуйн материал	12,680.4	13,195.4
35600	Мал амьтад	51,808.5	10,192.5
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	46,500.0	192,200.9
36600	Бусад нөөц	46,500.0	192,200.9
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,798,735.7	3,225,245.5
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,798,735.7	3,225,245.5
39200	Биет хөрөнгө	2,661,583.7	3,076,220.0
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,246,131.9	3,579,863.7
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-943,848.3	-1,129,523.3
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	351,302.4	453,360.2
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,869.4	-170,617.3
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	270,033.4	339,789.0
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-162,148.9	-191,167.0
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	76,464.5	93,874.5
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-61,966.6	-68,812.3
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	240,790.4	381,576.4
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-174,439.2	-212,257.2
39217	Ном	133.4	133.4
39300	Биет бус хөрөнгө	137,152.0	149,025.5
39301	Програм хангамж	1,590.0	1,590.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,176.0	-1,354.5
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	136,738.0	148,790.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,867,531.4	7,709,700.6
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,617.8	2,229.3
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,617.8	2,229.3
41300	Өглөг	3,617.8	2,229.3
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	171.3	1,206.7
41360	Бусад өглөг	3,446.5	1,022.5
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,366.5	1,022.5
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	80.0	0.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,863,913.6	7,707,471.3
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,863,913.6	7,707,471.3
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	685,579.3	685,579.3
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	685,579.3	685,579.3
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,629,218.2	6,472,775.9
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,126,831.4	3,629,218.2
51220	Тайлант үеийн үр дүн	502,386.7	2,843,557.7
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,116.2	549,116.2
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,867,531.4	7,709,700.6

2.2.Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,058,567.8	6,374,089.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	844,839.3	2,037,959.7
110	Орлогын албан татвар	300,646.6	1,097,655.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	300,646.6	1,097,655.4
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	236,662.6	891,749.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,887.0	157,219.4
110003	Хөрөнгийн орлого	32,377.0	47,868.5
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	6,720.0	818.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	78,339.6	88,158.5
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,234.6	5,372.2
113002	Бууны албан татвар	1,650.0	1,500.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	72,455.0	81,286.4
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	465,853.1	852,145.8
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	168,338.1	477,109.3
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	795.8	3,069.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	164,042.3	451,010.1
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,500.0	23,030.0
1181	Газрын төлбөр	297,259.6	366,866.3
118101	Газрын төлбөр	297,050.8	329,090.8
118102	Дуудлага худалдаа	208.8	37,775.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	255.5	8,170.2
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0.0	7,074.1
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	255.5	1,096.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	638,929.3	1,339,283.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	338,929.3	1,039,283.2
120003	Торгуулийн орлого	21,365.0	13,835.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	94,565.2	208,674.6
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	44,522.8	88,674.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,042.4	120,000.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	147,358.0	604,167.6
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	75,641.2	212,606.0
122	Тусламжийн орлого	300,000.0	300,000.0
122001	Хандив тусламж /дотоод/	300,000.0	300,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,574,799.1	2,996,846.4
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12,996.0	96,890.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,996.0	58,805.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.0	38,084.3
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,561,803.1	2,888,978.6
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,175,450.6	0.0
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	57,788.6	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	611,126.5	39,529.8
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	717,437.4	2,849,448.8
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.0	10,977.7
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	10,977.7
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,138,482.1	3,265,832.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,138,482.1	3,265,832.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,858,807.1	3,224,561.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	478,108.0	843,865.6
210101	Үндсэн цалин	326,776.1	477,005.9
210102	Нэмэгдэл	126,873.8	360,723.5
210104	Урамшуулал	24,458.0	6,136.1

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,272.1	102,442.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,733.7	69,295.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,781.1	8,380.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,824.9	4,763.7
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	901.0	3,971.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,031.5	16,031.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,556.3	348,789.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,107.6	43,053.6
210302	Түлш, халаалт	47,448.7	305,735.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	709,941.7	53,389.8
210401	Бичиг хэрэг	7,376.6	9,256.2
210402	Тээвэр, шатахуун	37,026.0	35,063.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.0	3,529.0
210404	Ном, хэвлэл	420.0	126.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,800.0	4,400.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,887.5	1,015.3
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	646,867.6	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,522.8	54,363.6
210604	Урсгал засвар	4,522.8	54,363.6
2107	Томилолт, зочны зардал	6,102.4	7,372.2
210702	Дотоод албан томилолт	6,102.4	7,372.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	225,747.0	1,376,398.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	223,695.7	1,373,833.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.0	800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	951.7	588.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405.0	351.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.0	32.0
210807	Газрын төлбөр	694.7	792.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	319,556.7	437,940.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,291.2	152,566.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	248.1	0.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	288,017.4	285,373.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,279,675.0	41,270.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,458.1	41,270.4
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,458.1	28,112.4
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	12,658.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.0	499.6
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,244,216.9	0.0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,175,450.6	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	57,788.6	0.0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,977.7	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	920,085.6	3,108,257.2
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	417,698.9	264,699.5
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	362,888.9	4,280.0
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	54,810.0	260,419.5
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	502,386.7	2,843,557.7

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,953,162.6	5,659,534.8
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	844,839.3	2,037,959.7
110	Орлогын албан татвар	300,646.6	1,097,655.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	300,646.6	1,097,655.4
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	236,662.6	891,749.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,887.0	157,219.4
110003	Хөрөнгийн орлого	32,377.0	47,868.5
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	6,720.0	818.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	78,339.6	88,158.5
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,234.6	5,372.2
113002	Бууны албан татвар	1,650.0	1,500.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	72,455.0	81,286.4
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	465,853.1	852,145.8
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	168,338.1	477,109.3
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	795.8	3,069.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	164,042.3	451,010.1
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,500.0	23,030.0
1181	Газрын төлбөр	297,259.6	366,866.3
118101	Газрын төлбөр	297,050.8	329,090.8
118102	Дуудлага худалдаа	208.8	37,775.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	255.5	8,170.2
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0.0	7,074.1
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	255.5	1,096.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	527,024.2	612,978.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого	227,024.2	312,978.7
120003	Торгуулийн орлого	21,365.0	13,835.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	205,659.2	299,143.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	154,866.8	179,116.1
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,792.4	120,027.6
122	Тусламжийн орлого	300,000.0	300,000.0
122001	Хандив тусламж /дотоод/	300,000.0	300,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,581,299.1	3,008,596.4
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	19,496.0	108,640.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,961.0	58,805.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,535.0	49,834.3
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,561,803.1	2,888,978.6
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,175,450.6	0.0
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	57,788.6	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	611,126.5	39,529.8
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	717,437.4	2,849,448.8
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.0	10,977.7
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	10,977.7
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,310,451.6	1,741,284.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,310,451.6	1,741,284.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,030,776.6	1,700,013.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	476,083.4	842,916.4
210101	Үндсэн цалин	318,276.7	482,559.6
210102	Нэмэгдэл	135,806.0	349,508.3
210104	Урамшуулал	22,000.7	10,848.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,758.9	105,200.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,116.7	71,831.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,660.6	8,342.0

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,928.3	4,171.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	731.7	4,171.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,321.6	16,684.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	262,656.8	348,789.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,637.6	32,837.7
210302	Түлш, халаалт	238,470.4	315,951.5
210303	Цэвэр, бохир ус	548.8	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,439.7	54,959.8
210401	Бичиг хэрэг	7,366.6	7,278.6
210402	Тээвэр, шатахуун	33,502.6	37,572.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.0	3,826.0
210404	Ном, хэвлэл	420.0	168.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,649.0	5,100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	937.5	1,015.3
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,417.0	55,268.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	620.0	0.0
210604	Урсгал засвар	5,797.0	55,268.6
2107	Томилолт, зочны зардал	5,952.4	6,265.2
210702	Дотоод албан томилолт	5,952.4	6,265.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,893.3	103,972.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,841.9	101,396.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.0	800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	863.7	588.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405.0	362.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88.0	32.0
210807	Газрын төлбөр	694.7	792.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	118,575.1	182,641.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	114,860.5	182,641.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,714.7	0.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,279,675.0	41,270.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,458.1	41,270.4
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,458.1	0.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	37,578.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.0	3,691.6
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,244,216.9	0.0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,175,450.6	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	57,788.6	0.0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,977.7	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,642,711.0	3,918,250.6
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	1,652,211.7	1,880,448.4
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,652,211.7	1,880,448.4
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,652,211.7	1,880,448.4
220001	Барилга байгууламж	1,567,057.8	1,768,452.9
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	85,153.9	111,995.5
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-1,652,211.7	-1,880,448.4
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-9,500.7	2,037,802.2
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	633,685.0	624,184.3
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	624,184.3	2,661,986.4

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	3,126,831.4	4,361,526.9
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	3,126,831.4	4,361,526.9
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
8	Зарласан ногдол ашиг	0.0	0.0	0.0	0.0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	502,386.7	502,386.7
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	3,629,218.2	4,863,913.6
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	3,629,218.2	4,863,913.6
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	3,629,218.2	4,863,913.6
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0	0.0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
18	Зарласан ногдол ашиг	0.0	0.0	0.0	0.0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	2,843,557.7	2,843,557.7
20	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	685,579.3	549,116.2	6,472,775.9	7,707,471.3

Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,359,255.7	3,417,494.9	1,941,760.8	63.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,894,198.5	1,769,041.9	125,156.6	93.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,887,698.5	1,765,350.3	122,348.2	93.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	844,601.2	842,916.4	1,684.8	99.80
210101	Үндсэн цалин	664,332.1	482,559.6	181,772.5	72.64
210102	Нэмэгдэл	170,763.7	349,508.3	-178,744.6	204.67
210104	Урамшуулал	9,505.4	10,848.5	-1,343.1	114.13
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	105,200.3	105,200.2	0.1	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,342.1	8,342.0	0.1	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	368,887.7	348,789.3	20,098.4	94.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	44,871.2	32,837.7	12,033.5	73.18
210302	Түлш, халаалт	322,456.5	315,951.5	6,505.0	97.98
210303	Цэвэр, бохир ус	1,560.0	0.0	1,560.0	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,777.1	54,959.8	-2,182.7	104.14
210401	Бичиг хэрэг	7,300.0	7,278.6	21.5	99.71
210402	Тээвэр, шатахуун	33,958.1	37,572.0	-3,613.9	110.64
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,861.0	3,826.0	35.0	99.09
210404	Ном, хэвлэл	250.0	168.0	82.0	67.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,588.0	5,100.0	488.0	91.27
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,820.0	1,015.3	804.7	55.79
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	131,101.5	116,708.1	14,393.4	89.02

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,000.0	39,989.5	10.5	99.97
210604	Урсгал засвар	91,101.5	76,718.6	14,382.9	84.21
2107	Томилолт, зочны зардал	6,700.0	6,265.2	434.8	93.51
210702	Дотоод албан томилолт	6,700.0	6,265.2	434.8	93.51
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	99,687.5	94,850.2	4,837.3	95.15
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	96,299.5	92,274.0	4,025.5	95.82
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,200.0	588.7	611.3	49.06
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	388.0	362.8	25.2	93.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80.0	32.0	48.0	40.00
210807	Газрын төлбөр	920.0	792.8	127.2	86.17
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	278,743.2	195,661.2	83,082.0	70.19
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	278,743.2	195,661.2	83,082.0	70.19
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,500.0	3,691.6	2,808.4	56.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,500.0	3,691.6	2,808.4	56.79
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,500.0	3,691.6	2,808.4	56.79
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,465,057.2	1,648,452.9	1,816,604.3	47.57
220001	Барилга байгууламж	3,465,057.2	1,648,452.9	1,816,604.3	47.57
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,359,255.7	5,147,456.8	211,798.9	96.05
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,020,057.2	0.0	3,020,057.2	0.00
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	3,020,057.2	0.0	3,020,057.2	0.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,853,055.9	4,668,313.1	-2,815,257.2	251.93
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,853,055.9	1,818,864.3	34,191.6	98.15
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.0	2,849,448.8	-2,849,448.8	
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	186,142.6	179,143.7	6,998.9	96.24
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	61,144.1	179,116.1	-117,972.0	292.94
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	72,200.0	27.6	72,172.4	0.04
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	52,798.5	0.0	52,798.5	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	155,237.3	-155,237.3	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	1,885,199.2	-1,885,199.2	

Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	108,640.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	108,640.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	46,659.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,678.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,678.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,980.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,980.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	61,981.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	37,578.8
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	37,578.8
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	24,402.3
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,402.3
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	108,640.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	108,640.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,805.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,834.3

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Шинэжинст сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгыг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

Шинэжинстийнхэн бид бүгдээрээ

- Шашин төрөө дээдлэн хүндэлье
- Шинжлэх ухаанаас шамдан суралцъя
- Эв зөийг эрхэмлэн дээдэлье
- Эцэг эхээ өргөн хайрлая
- Эрүүл мэндээ бэхжүүлэн хамгаалъя
- Хууль ёсыг чандлан сахъя
- Хувийн амьдралаа цуцалтгүй дээшлүүлье
- Хамт олноороо эвлэн зүтгэе
- Энэ бүх ариун үндэс
- Эрхэм зорилгодоо үнэнч явж
- Эдийн засаг нийгмээ цогцлооё
- Сум орноо цэцэглүүлэн хөгжүүлье
- Сайн үйлс дэлгэртүгэй
- Санасан бүхэн бүттүгэй

Тус сум 2024 онд “Сумын жилийн хөгжлийн төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлэх, орон нутаг төрийн албан хаагчдыг тогтвор суурьшилтай ажиллах төрийн үйлчилгээг саадгүй хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлэх, Засгийн газраас баримталж буй төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх” бодлогыг баримталж ажилласан байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Шинэжинст сумын төсөвт байгууллагуудын мөрдөж байгаа Баянхонгор аймгийн СТХС-ээс 2021 онд бэлтгэн гаргасан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Баянхонгор аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяа байгууллагууд, тусгай сангийн 2022-2023 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартад шаардсан зарчмын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГО, ТОЛИЛУУЛГАД ГАРСАН ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 7,709,700.6 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 2,842,168.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	624,184.3	2,661,986.4	2,037,802.2
Авлага	176,258.3	64,239.2	(112,019.1)
Бараа материал	1,221,853.2	1,566,028.6	344,175.4
Нөөцийн бараа	46,500.0	192,200.9	145,700.9
Үндсэн хөрөнгө	4,323,184.1	4,998,977.2	675,793.1
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,524,448.4)	(1,773,731.7)	(249,283.3)
Нийт хөрөнгө	4,867,531.4	7,709,700.6	2,842,169.2
Өр төлбөр	3,617.8	2,229.3	(1,388.5)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,863,913.6	7,707,471.3	2,843,557.7
Өр төлбөр ба цэвэр ерөнгө/өмчийн дүн	4,867,531.4	7,709,700.6	2,842,169.2

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 624,184.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 2,661,986.4 мянган төгрөг болж 2,037,802.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	624,184.3	2,661,986.4	2,037,802.2	100%
Орон нутгийн ерөнхий орлого	468,947.0	776,787.2	307,840.2	29.2%
Орон нутгийн хөгжлийн сан	101,238.7	1,767,131.6	1,665,892.9	66.4%
Сум хөгжүүлэх сан	53,998.6	118,067.6	64,069.1	4.4%
Дүн	624,184.3	2,661,986.4	2,037,802.2	100%

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдлийн 1,767,131.6 (66.4 хувь) мянган төгрөг нь сумын ОНХС-ийн харилцах дансны, 307,840.2 (29.2 хувь) мянган төгрөг нь орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны, 64,069.1 (4.4 хувь) мянган төгрөг нь Хоршоо хөгжүүлэх сангийн харилцах дансны үлдэгдэл байна.

Төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны үлдэгдлийн 776,787.2 мянган төгрөгөөс 53,691.6 мянган төгрөг нь сумын төсөвт байгууллагуудын оны эцэст буцааж төвлөрүүлсэн төвлөрүүлэх шилжүүлэг, 723,09.6 мянган төгрөг нь орон нутгийн орлого давснаас шалтгаалан төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл байна.

Сумын ОНХС-ийн 60,000.0 мянган төгрөгийн ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх, 56,000.0 мянган төгрөгийн эмчийн байрны их засвар, 76,580.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийн склад, 1,342,927.3 мянган төгрөгийн нэгдсэн халаалтын системтэй болох, 231,624.2 мянган төгрөгийн спорт амралтын цогцолбортой болох төсөл арга хэмжээнүүд тайлант онд хэрэгжээгүйгээс оны эцэст сангийн харилцах дансны үлдэгдэл 1,767,131.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

3.4.2 Авлага

Оны эхний 176,258.3 мянган төгрөгийн авлага 112,019.1 мянган төгрөгөөр буурч оны эцэст 64,239.2 мянган төгрөгийн авлагатай гарчээ.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл / мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
33100 - Ажиллагчидтай холбоотой авлага	-	100.0	100.0	0.2
33510 - Байгууллагаас авах авлага	9,900.0	-	(9,900.0)	0.0
33612 - Хувь хүмүүст олгосон зээл	166,358.3	64,139.2	(102,219.1)	99.8
Дүн	176,258.3	64,239.2	(112,019.1)	100.0

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт авлагаас 64,139.2 (99.8 хувь) мянган төгрөг нь Хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон хувь хүмүүст олгосон зээл байна.

Хүснэгт 4. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс:	
				33100 - Ажиллагчидтай холбоотой авлага	33612 - Хувь хүмүүст олгосон зээл
1	ЗДТГ	-	100.0	100.0	-
2	Байгууллагаас авах авлага	9,900.0	-	-	-
3	Хоршоо хөгжүүлэх сан	166,358.3	64,139.2	-	64,139.2
	ДҮН	176,258.3	64,239.2	100.0	64,139.2

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 1,221,853.2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 1,566,028.6 мянган төгрөг болж, 344,175.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Тусгай зориулалттай материал	50,779.7	38,183.1	(12,596.6)	2.4
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	1,026,379.2	1,456,379.2	430,000.0	93.0
Бэлэн бүтээгдэхүүн	76,327.0	44,200.0	(32,127.0)	2.8
Бичиг хэргийн материал	3,878.3	3,878.3	-	0.2
Аж ахуйн материал	12,680.4	13,195.4	515.0	0.8
Мал амьтад	51,808.5	10,192.5	(41,616.0)	0.7
Дүн	1,221,853.2	1,566,028.6	344,175.4	100.0

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын эцсийн үлдэгдлийн 93.0 хувийг дуусаагүй үйлдвэрлэл дансны үлдэгдэл эзэлж байгаа ба эрүүл мэндийн төвийн оффисын барилга, спорт амралт цогцолборын барилгатай холбоотой байна. Дуусаагүй үйлдвэрлэл дансны тайлант онд нэмэгдсэн 430,000.0 мянган төгрөг нь спорт амралт цогцолборын барилга дээр нэмэгдсэн байна.

Нийт бараа материалын 93.0 хувийг сумын ОНХС-ын, 6.8 хувийг сумын ЗДТГ-ын, 0.2 хувийг сумын ИТХ-ын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй бараа материал эзэлж байна.

Хүснэгт 6. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
1	ЗДТГ	192,711.2	106,631.6	(86,079.6)	6.8
2	ИТХ	2,762.8	3,017.8	255.0	0.2
3	ОНХС	1,026,379.2	1,456,379.2	430,000.0	93.0
	ДҮН	1,221,853.2	1,566,028.6	344,175.4	100.0

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 633,871.1 мянган төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, 212,605.9 мянган төгрөгийн бараа материал бусад байгууллагаас үнэ төлбөргүй шилжиж авч, үйл ажиллагаанд 96,181.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна.

Нөөцийн бараа дансны эхний үлдэгдэл 46,500.0 мянган төгрөг нь зураг төсвийн үнэ байсан ба тайлант онд сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн төсөл арга хэмжээний зураг төсвийн үнэ 137,900.0 мянган төгрөг нэмэгдсэнээр оны эцэст тус дансны үлдэгдэл 192,200.9 мянган төгрөг болжээ.ы

3.4.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 4,323,184.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4,998,977.2 мянган төгрөг болж, 675,793.1 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Барилга байгууламж, орон сууц	3,246,131.93	3,579,863.66	333,731.7	71.6
Тээврийн хэрэгсэл	351,302.39	453,360.16	102,057.8	9.1
Машин тоног төхөөрөмж	270,033.45	339,789.05	69,755.6	6.8
Тавилга эд хогшил	76,464.55	93,874.55	17,410.0	1.9
Бусад үндсэн хөрөнгө	240,790.38	381,576.38	140,786.0	7.6
Ном	133.40	133.40	-	0.0
Программ хангамж	1,590.00	1,590.00	-	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	136,738.00	148,790.00	12,052.0	3.0
Дүн	4,323,184.1	4,998,977.2	675,793.1	100.0

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 111,995.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч, 388,741.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 215,425.83 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бусад байгууллагаас шилжүүлэн авсан, 40,370.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталан байна.

Хүснэгт 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
1	ЗДТГ	4,311,640.1	4,945,983.7	634,343.6	98.94
2	ИТХ	11,104.0	52,553.5	41,449.5	1.05
3	ХХС	440.0	440.0	-	0.01
	ДҮН	4,323,184.1	4,998,977.2	675,793.1	100.00

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.5 Өр төлбөр

Оны эхэнд 3,617.8 мянган төгрөгийг өглөгтэй байсан ба оны эцэст 2,229.3 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсны 1,206.7 мянган төгрөгийн өглөг нь сумын ЗДТГ-ын ажилчидтай холбоотой өглөг, 1,022.5 мянган төгрөг нь сумын ИТХ-ын байгууллагад төлөх нийгмийн

даатгалын шимтгэлийн өглөг байна.

Хүснэгт 9. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс:	
				Ажилчидтай холбоотой өглөг	Байгууллагад төлөх өглөг
1	ЗДТГ	251.3	1,206.7	1,206.7	-
2	ИТХ	3,366.5	1,022.5		1,022.5
	ДҮН	3,617.8	2,229.3	1,206.7	1,022.5

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4,863,913.6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 7,707,471.3 мянган төгрөг болж, 2,843,557.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 10. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/ бууралт /- /	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал	685,579.3	685,579.3	-	8.9
Хуримтлагдсан үр дүн	3,629,218.2	6,472,775.9	2,843,557.7	84.0
Өмнөх үеийн үр дүн	3,126,831.4	3,629,218.2	502,386.7	
Тайлант үеийн үр дүн	502,386.7	2,843,557.7	2,341,171.0	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,116.2	549,116.2	-	7.1
Дүн	4,863,913.6	7,707,471.3	2,843,557.7	100.0

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.7 Орлогын данс

Шинэжинст сумын ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 103 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 827.562.0 мянган төгрөгөөр баталсныг 2024 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 126 дугаар тогтоолоор татварын орлогыг 512,700.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 1,340,262.0 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Хүснэгт 11. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,340,262.0	2,037,959.7	-697,697.66	152.1
110	Орлогын албан татвар	763,800.0	1,097,655.4	-333,855.36	143.7
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	763,800.0	1,097,655.4	-333,855.36	143.7
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	617,000.0	891,749.5	-274,749.53	144.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	103,000.0	157,219.4	-54,219.36	152.6
110003	Хөрөнгийн орлого	40,800.0	47,868.5	-7,068.47	117.3
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,000.0	818.0	2,182.00	27.3
113	Хөрөнгийн албан татвар	86,640.0	88,158.5	-1,518.51	101.8
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	5,200.0	5,372.2	-172.16	103.3
113002	Бууны албан татвар	1,440.0	1,500.0	-60.00	104.2
113004	Малд ногдуулах албан татвар	80,000.0	81,286.4	-1,286.35	101.6
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	489,822.0	852,145.8	-362,323.79	174.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	177,878.0	477,109.3	-299,231.27	268.2
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,000.0	3,069.1	-1,069.15	153.5
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	150,000.0	451,010.1	-301,010.10	300.7
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	25,878.0	23,030.0	2,847.97	89.0
1181	Газрын төлбөр	291,800.0	366,866.3	-75,066.28	125.7
118101	Газрын төлбөр	290,000.0	329,090.8	-39,090.76	113.5

118102	Дуудлага худалдаа	1,800.0	37,775.5	-35,975.52	2098.6
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	20,144.0	8,170.2	11,973.76	40.6
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	14,144.0	7,074.1	7,069.86	50.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	6,000.0	1,096.1	4,903.90	18.3

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төлөвлөсөн татварын орлогыг 152.1 хувиар давуулан биелүүлсэн хэдий Өмнөх оны аудитаар хог хаягдлын хураамж, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр, Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр зэрэг татварын орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх албан шаардлага өгсөн байхад тайлант онд эдгээр орлогуудын төлөвлөгөө биелээгүй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлагыг биелүүлээгүй тул буруутай албан тушаалтанд сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага хүргүүлэхээр байгаач Шинэжинст сумын санхүүгийн албаны дарга өндөр настны тэтгэвэрт гарсан, сумын Засаг дарга орон нутгийн сонгуулийн үр дүнгээр солигдсон тул шинээр томилогдсон албан тушаалтнуудад цаашид татварын орлогын төлөвлөгөөг биелүүлж ажиллахыг зөвлөв.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогыг сумын ИТХ батлахдаа сумын ЗДТГ өөрийн орлогоор 7,200.0 мянга, Хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон зээл, хүүгийн эргэн төлөлтийн орлогоор 113,942.6 мянга, ОНХС-д орох өвс тэжээлийн орлогоор 65,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр сумын ЗДТГ орлогоор 21,570.0 мянга, сумын ИТХ 6,060.0 мянга, ОНХС-д 84,897.0 мянган төгрөгийг оруулж, орлогын төлөвлөгөө биелүүлсэн, харин Хоршоо хөгжүүлэх сан орлогын төлөвлөгөөг биелүүлээгүй байна.

Хүснэгт 12. Өөрийн орлого /мянган төгрөгөөр/

№	Сумын нэр	Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Шинэжинст	ЗДТГ	7,200.0	21,570.0	14,370.0	300%
2	Шинэжинст	ИТХ	-	6,060.0	6,060.0	0%
3	Шинэжинст	ОНХС	65,000.0	84,897.0	19,897.0	131%
4	Шинэжинст	Хоршоо хөгжүүлэх сан	113,942.6	94,219.1	(19,723.5)	83%
ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн дүн			186,142.6	206,746.1	20,603.5	111.07

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд сумын ОНХС-д хандивын орлогоор 300,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар төлөвлөснийг бүрэн оруулсан байна.

3.4.8 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 5,359,255.7 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 5,267,429.0 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Шинэжинст сумын Засаг даргын санхүүгийн тайланд нэгтгэгддэг 2 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардлыг

төлөвлөж, Баянхонгор аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэст хүргүүлсэн ба сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 103 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн нийт зардлыг 5,099,970.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Дээрх баталсан анхны төсөвт сумын ИТХ-ын хуралдааны 2024 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 126 дугаар тогтоолоор төсөвт тодотгол хийж, татварын орлогыг 512,700.0 мянга, урьд оны үлдэгдлийг 192,817.9 мянга, аймгийн ОНХС-аас олгох шилжүүлгийг 112,420.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгийг 558,652.3 мянган төгрөгөөр бууруулан, тодотгосон төсвийг 5,359,255.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт 13. Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэр /мянган төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Анхны баталсан 2023.12.19 өдрийн тогтоол	Сумын ИТХ-ын 2024.09.24-ны өдрийн 126 тогтоол	Өөрчлөлт	Дүнд эзлэх хувь
1	татварын орлого	827,562.00	1,340,262.00	512,700.00	25.0
2	Татварын бус орлого /торгуулийн орлого/	15,000.00	15,000.00	0.00	0.3
3	Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	598,182.10	39,529.80	-558,652.30	0.7
4	Сумын төсөвт аймгийн ОНХС-аас олгох шилжүүлэг	2,907,637.20	3,020,057.20	112,420.00	56.4
5	өөрийн орлого ЗДТГ	7,200.00	7,200.00	0.00	0.1
6	Өөрийн орлого Хоршоо хөгжүүлэх сан	61,144.10	61,144.10	0.00	1.1
7	Сумын төсвийн урьд оны үлдэгдэл	265,446.20	458,264.10	192,817.90	8.6
8	Сумын ОНХС-ийн урьд оны үлдэгдэл	0.00		0.00	-
9	Сумын хоршоо хөгжүүлэх сангийн урьд оны үлдэгдэл	52,798.50	52,798.50	0.00	1.0
10	Уул уурхайгаас орох хандив тусламж	300,000.00	300,000.00	0.00	5.6
11	ОНХС Өөрийн орлого	65,000.00	65,000.00	0.00	1.2
	ДҮН	5,099,970.10	5,359,255.70	259,285.60	100.0

Эх сурвалж. Шинэжинст сумын ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 17/05, 2024 оны 01/07 дугаар тогтоол

Шинэжинст сумын төсөвт байгууллагууд оны эцэст зардлын хэмнэлтийн 53,691.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн орлогод буцаан төвлөрүүлсэн ба нийт баталсан зардлын 91.8 хувийг гүйцэтгэлээр зарцуулжээ.

Хүснэгт 14. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОНТ-т төвлөрүүлсэн
1	ЗДТГ	1,253,635.70	1,242,571.50	11,064.20	99.1	23,364.10
2	ИТХ	225,930.90	216,547.50	9,383.40	95.8	9,383.3
3	ЕБС	164,037.50	154,488.70	9,548.80	94.2	9,548.80
4	Цэцэрлэг	52,376.70	49,673.60	2,703.10	94.8	2,703.10
5	ЭМТ	40,747.50	33,678.80	7,068.70	82.7	7,068.70
6	Соёлын төв	43,527.60	41,904.10	1,623.50	96.3	1,623.40
7	ОНХС	3,465,057.20	3,434,345.80	30,711.40	99.1	0
8	Хоршоо хөгжүүлэх сан	113,942.60	94,219.00	19,723.60	82.7	0
	ДҮН	5,359,255.70	5,267,429.00	91,826.70	98.3	53,691.40

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 98,173.8 мянга, ИТХ-ын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 10,466.3 мянга, нийт 108,640.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт орсноос бараа үйлчилгээний бусад зардалд 84,237.8 мянган төгрөгийг зарцуулан, ЗДТГ хэмнэлтийн 23,880.2 мянга, ИТХ хэмнэлтийн 522.0 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 15. Төсөвт байгууллагуудын нэмэлт санхүүжилтийн орлого, зардал /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ЗДТГ	ИТХ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	98,173.8	10,466.3	108,640.1
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	48,339.5	10,466.3	58,805.8
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,834.3		49,834.3
НИЙТ ЗАРЛАГА	74,293.4	9,944.3	84,237.8
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,200.4	478.0	39,678.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,980.6		6,980.6
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,112.4	9,466.3	37,578.8
Төсөвт төвлөрүүлсэн	23,880.3	522.0	24,402.3

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяаны байгууллагууд тавьсан зорилтыг дараах байдлаар хэрэгжүүлэн ажилласан ба Төрийн аудитын байгууллагад Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5-т заасны дагуу төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг хүрэх тоо ба чанарын үзүүлэлтээр тайлагнаагүй тул албан шаардлага өгсөн.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Должмаа гүйцэтгэж, үе шатны хяналтыг аудитын менежер М.Алтантуяа, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025.03.06-ны өдөр ирүүлсэн байна.

Шинэжинст сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 1 дүгээр гарын үсгийг сумын Засаг дарга Л.Батхуяг, 2 дугаар гарын үсгийг сумын санхүүгийн албаны дарга Н.Баасанжаргал нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулсан байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны баталсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны баталсан төсөв 5,359,255.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 53,592.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 34,835.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон, төлөвлөлтийн шатны материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяаны төсөвт байгууллагууд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажилласнаар дараах зардлуудыг хэмнэсэн байна. Үүнд:

- Төсөвт байгууллагууд тогтмол зардлыг гүйцэтгэлээр олгож, зардлыг 20,098.4 мянган төгрөгөөр хэмнэж, хэмнэлтийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.
- Бусад зардлуудыг анхан шатны баримтад үндэслэн олгож, хэмнэгдсэн байна.

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан, Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар тус хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад зөрчил илрээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шинэжинст сумын Засаг даргын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаcт 2024 онд нийт 12 төрлийн 89 мэдээлэл оруулахаас 86 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулан, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, худалдан авах ажиллагааны тайланг мэдээлээгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5. Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд ахлах аудитор Б.Азбаяр, ИТХ болон тусгай сангуудын санхүүгийн тайланд аудитор Д.Цэдэвцэвээн нар завсрын аудитыг 2024 оны 12 дугаар сард гүйцэтгэсэн байна.

Санхүүгийн тайлангийн завсрын аудитаар илэрсэн дээрх зөрчлийг төсөвт байгууллага, тусгай сангийн санхүүгийн тайланд залруулж арга хэмжээг авч ажилласан байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Наранцэцэг аудит хийж, албан татварыг орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлэх, дотоод хяналт хариуцлагыг сайжруулах 2 зөвлөмжийг өгсөн байна. Төрийн аудитын байгууллагаас өгсөн зөвлөмжийн дагуу сумын ЗДТГ-ын даргаар "Зөвлөмжийн дагуу хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө"-г гаргаж, биелэлтийг 2024 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдөр 1/92 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй.

4.7 Аудитын гол асуудал

Сумын Засаг даргын харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн ЗДТГ ИТХ болон 2 тусгай сангийн санхүүгийн тайлан аудитын түүвэрт хамрагдаж, сумын Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын сургууль, Цэцэрлэг, Соёлын төвийн орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилт, гүйцэтгэл төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэгтгэгдсэн байна.

Шинэжинст сумын Засаг даргын ЗДТГ, ИТХ-ын санхүүгийн тайланд нийт 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил¹ алдаа, зөрчил илэрсэн, харин тусгай сангуудад илэрсэн зөрчлийг завсрын аудитаар зөрчил арилгасан байна.

Хүснэгт 18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт	Зөрчлийн ангилал
А	1	2	3	4	6

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусгаан илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Шинэжинст сумын ИТХ-ын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн 94 дүгээр тогтоолоор "Шинэжинст суманд нэн шаардлагатай орон тоонд уригдан ирсэн төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр"-ийн хүрээнд Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 46,500.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг багш эмч нарт олгохоор баталж 41,850.0 мянган төгрөгийг олгож суутган тооцсон ХАОАТ-ын 2,650.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж 2,000.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлээгүй байна.	2,000.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Санхүүгийн аудит
2	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүнтэй хээрийн дадлага сургалт явуулах тухай аймгийн Засаг даргын 2024.05.02-ны өдрийн А/271 дүгээр захирамжийн дагуу орон нутгийн хамгаалалтын хээрийн дадлага сургалтын зардалд 2024.05.07-д иргэний дансанд 1,000.0 мянган төгрөг шилжүүлсэн ба анхан шатны баримт байхгүй байна.	1,000.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Санхүүгийн аудит
3	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Сумын Засаг даргын 2024.12.18-ны өдрийн А/129 дүгээр захирамжаар сумын онцгой комисс, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүний дадлага хувцас бомборын зардалд 4,187.7 мянган төгрөгийг төлсөн байна.	4,187.7	Төлбөрийн акт тогтоосон	Нийцлийн аудит
4	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн тайланд өглөгөөр бүртгээгүй байхад Дурсамж принт ХХК руу 2024 оны 05 сарын 27 өдөр 2021 онд үйлдвэрлэсэн "Өрхтэй харилцах дэвтрийн үнэ" 2,645.0 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас шилжүүлсэн байна.	2,645.0	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
5	Шинэжинст сумын ЗДТГ	2024 оны 04 сарын 08-ны өдөр тээврийн хөлсөнд 1,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд Э баримтгүй хавсаргаагүй байна.	1,000.0	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
6	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Сумын ЗДТГ-ын Ланд-200 автомашины урсгал засварын зардалд 2024.02.16-д иргэнд 17,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна.	17,000.0	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
7	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын даргын тушаалаар томилогдсон комисс Баянбулаг омгийн 40 хуц, Залаажинст Эдрэн үүлдрийн 40 ухна хүлээн авсан байхад сумын ЗДТГ-ын хөрөнгөд орлогоор бүртгээгүй байна.	28,000.0	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
8	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Тусгай зориулалтын материалаас өмч хамгаалах зөвлөлийн дүгнэлт, байгууллагын даргын тушаал шийдвэр гараагүй байхад 36,216.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө зарлагадсан байна.	36,216.7	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
9	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Тайлан оны санхүүгийн тайланд 129,809.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээл орлого авч, 161,936.8 мянган төгрөгийн өвч тэжээлийг зарлагадсан ба өвс тэжээлийн тайланг тусад нь гаргаагүй байна.	161,936.8	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
10	Шинэжинст сумын ЗДТГ	Сумын ЗДТГ-ын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/20 дугаар тушаалаар Сэгс цагаан богд заставд 10,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Старлинг жен 3 тоног төхөөрөмж худалдан авч өгсөн ба тухайн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөд бүртгээгүй бөгөөд цаашид тухайн хөрөнгийн засвар үйлчилгээтэй асуудлыг хэн хариуцах талаар тодорхойгүй байна.	10,000.0	Албан шаардлага өгсөн	Санхүүгийн аудит
ДҮН			263,986.2		
1	Шинэжинст сумын ИТХ	Далай ээж" ХХК-ийн хооронд 2024.02.16-ны өдөр байгуулсан "Тавилга, тоног төхөөрөмж худалдан авах" ажлыг гүйцэтгэх гэрээгээр нийлүүлсэн 15,960.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг хөрөнгийн нэр төрлөөр бүртгээгүй, бөөн дүнгээр бүртгэсэн байна.	15,960.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Санхүүгийн аудит
2	Шинэжинст сумын ИТХ	Баянхонгор аймгийн Татварын газраас 2025.02.11-ний өдөр ирүүлсэн 44 дүгээр албан бичгээр Шинэжинст сумын ИТХ цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын албан татварын 1,022.5 мянган төгрөгийн өртэй байхад санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.	1,022.5	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Санхүүгийн аудит

3	Шинэжинст сумын ИТХ	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөөг 126,099.3 мянга, гүйцэтгэлийг 2,593.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.	128,693.2	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Санхүүгийн аудит
ДҮН			145,675.8		
НИЙТ АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН ДҮН			409,662.0		

Эх сурвалж: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын зөрчлийн нэгтгэл

5.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,961,627.5 мянган төгрөгийн 2 алдаа² илэрснээс аудитын явцад бараа материал, үндсэн хөрөнгө, мөнгөн гүйлгээний тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд алдааг залруулав.

Залруулсан алдаа:

- 2023 оны нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг 10,455.7 мянган төгрөг, ИТХ-ын төвлөрүүлэх шилжүүлэг 522.0 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд буруу илэрхийлсэн;
- Санхүүгийн тайланд 1,961,627.5 мянган төгрөгийн устгах бичилтийг хийгээгүй, Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлсэн байна.

Дээрх алдаанууд нь санхүүгийн тайлангийн аудитын Иж бүрэн байх, Толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул санхүүгийн тайланд залруулав.

Аудитаар нийт 436,991.8 мянган төгрөгийн 4 зөрчил³ илэрснээс, 409,662.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 27,329.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмжийг өглөө.

5.1. АЛБАН ШААРДЛАГА

1. Шинэжинст сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга нар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг бүрэлдэхүүн хэсгээр гаргаж ирүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4 дэх "Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:", 54.5.4 дэх "Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна: хөтөлбөр, арга хэмжээнд зарцуулсан төсөв, хүрсэн үр дүн, түүний танилцуулга /хөтөлбөрийн гүйцэтгэлийн биелэлт, бодлогын зорилтын хэрэгжилт, түүний үр нөлөөнд хийсэн дүгнэлт, хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний биелэлт, тасарсан бол шалтгаан/" гэснийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн тухай хуулийн 54.4, 54.5 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн, тайлант жилийн хугацааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж гарсан үр дүнг тоо болон чанарын үзүүлэлтээр тайлагнаж, Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлэх албан шаардлага өгөв.

2. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Засаг даргын харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмж өгсөн байхад хэрэгжүүлээгүйгээс Шинэжинст сумын ЗДТГ, ИТХ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрч, зөрчил давтагдан гарсан байна.

² Мэдээллийг тусгахагүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

³ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.37 дахь "төсвийн төвлөрүүлэн захирагч" гэж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас хуваарилсан чиг үүргийн төсвийг төлөвлөх, төсвийн шууд захирагчид хуваарилах, хяналт тавих, хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх "Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэснийг хэрэгжүүлж, дотоод хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлан, нягтлан бодох бүртгэлд тавих хяналтыг сайжруулах албан шаардлага өгөв.

5.2. ЗӨВЛӨМЖ

1. Сумын ЗДТГ өөрийн орлогоор 7,000.0 мянга, хоршоо хөгжүүлэх сан 113,942.6 мянган төгрөгийг оруулахаас гүйцэтгэлээр сумын ЗДТГ төлөвлөгөөг 0.3 хувь, хоршоо хөгжүүлэх сан 82.7 хувиар биелүүлж, баталсан орлогын төлөвлөгөөг 26,901.9 мянган төгрөгөөр биелүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.2 дахь "Жил бүрийн төсвийн зарлагыг орлого болон санхүүжүүлэх бусад эх үүсвэрээр нь бүрэн нөхдөг байхаар төлөвлөж баталж, хэрэгжүүлэх", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1 дэх "Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэснийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: ИТХ-аар орлогыг бодитой төлөвлөж, баталсан өөрийн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх

2. Баянхонгор аймгийн Татварын газрын 2025.02.11-ний өдрийн 44 дүгээр албан бичгээр Шинэжинст сумын Тохижилт үйлчилгээний алба цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын албан татварт 423.9 мянга, газрын төлбөрт 4.0 мянган төгрөгийн өглөгтэй байхад санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.3 дахь "Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ: бүх өр төлбөр" гэснийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Баянхонгор аймгийн Татварын газартай тооцоо нийлж, Шинэжинст сумын Тохижилт үйлчилгээний албаны өглөгийг барагдуулах

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж, шийдвэрийн хэрэгжилтийг ФАС системд оруулж, биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан санхүүгийн албаны даргад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2023 оны нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг 10,455.7 мянган төгрөг, ИТХ-ын төвлөрүүлэх шилжүүлэг 522.0 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд буруу илэрхийлсэн байна.	1	10,977.7			1	10,977.7	1	10,977.7		
Санхүүгийн тайланд устгах бичилтийг хийгээгүй, Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлсэн байна.	1	1,950,649.8			1	1,950,649.8	1	1,950,649.8		
Дүн	2	1,961,627.5	0	0	2	1961627.539	2	1,961,627.5	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сумын ЗДТГ өөрийн орлогоор 7,000.0 мянга, хоршоо хөгжүүлэх сан 113942.6 мянган төгрөгийг оруулахаас гүйцэтгэлээр сумын ЗДТГ төлөвлөгөөг 0.3 хувь, хоршоо хөгжүүлэх сан 82.7 хувиар биелүүлж, баталсан орлогын төлөвлөгөөг 26,901.9 мянган төгрөгөөр биелүүлээгүй байна.	1	26901.9					1	26,901.9
Шинэжинст сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга нар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг бүрэлдэхүүн хэсгээр гаргаж ирүүлээгүй байна.	1	0			1	0		
Баянхонгор аймгийн Татварын газрын 2025.02.11-ний өдрийн 44 дүгээр албан бичгээр Шинэжинст сумын Тохижилт үйлчилгээний алба цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын албан татварт 423.9 мянга, газрын төлбөрт 4.0 мянган төгрөгийн өглөгтэй байхад санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.	1	427.865					1	427.9
Шинэжинст сумын ЗДТГ, ИТХ-ын санхүүгийн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 409.7 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.	1	409,662.0			1	409,662.0		
Дүн	4	436,991.8	0	0	2	409,662.0	2	27,329.8

--oOo--

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 268/АДТБ 0238/БТА-2025/009
НА-СТА-ТТЗ

Номгон

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Засаг даргын харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмж өгсөн байхад хэрэгжүүлээгүйгээс Шинэжинст сумын ЗДТГ, ИТХ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрч, зөрчил давтагдан гарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.37 дахь “төсвийн төвлөрүүлэн захирагч” гэж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас хуваарилсан чиг үүргийн төсвийг төлөвлөх, төсвийн шууд захирагчид хуваарилах, хяналт тавих, хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6 дахь “Аудитаар илэрсэн зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

6425040800

1. Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлан, нягтлан бодох бүртгэлд тавих хяналтыг сайжруулах, шийдвэрийн хэрэгжилтийг FAS системд оруулж, нотлох баримтыг 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг дарга Л.Батхуяг, санхүүгийн албаны дарга Н.Баасанжаргал нарт даалгав^{2,3}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН⁴.

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АХЛАХ АУДИТОР:

Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 269/А056 2238/БТА-2025/009/
НА-СТА-ТТЗ

Номгон

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шинэжинст сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга нар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг хөтөлбөр арга хэмжээ, хүрсэн үр дүнгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсгээр гаргаж ирүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4 дэх “Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна.”, 54.5.4 дэх “Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна: хөтөлбөр, арга хэмжээнд зарцуулсан төсөв, хүрсэн үр дүн, түүний танилцуулга /хөтөлбөрийн гүйцэтгэлийн биелэлт, бодлогын зорилтын хэрэгжилт, түүний үр нөлөөнд хийсэн дүгнэлт, хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний биелэлт, тасарсан бол шалтгаан!” гэснийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

6425040808

1. Төсвийн тухай хуулийн 54.4, 54.5 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн, тайлант жилийн хугацааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж гарсан үр дүнг тоо болон чанарын үзүүлэлтээр тайлагнаж, Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлэх, шийдвэрийн хэрэгжилтийг FAS системд оруулж, нотлох баримтыг 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг дарга Л.Батхуяг, санхүүгийн албаны дарга Н.Баасанжаргал нарт даалгав^{2,3}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АХЛАХ АУДИТОР:

Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно